

Spis treści

1. Cel i przedmiot procedury	1
2. Wykaz pojęć stosowanych w procedurze	1
3. Zakres działań objętych procedurą	2
4. Opis postępowania w ramach procedury	6
5. Załączniki	6

1. Cel i przedmiot procedury

- 1.1. Celem procedury jest usystematyzowanie oraz ujednolicenie zasad tworzenia, prowadzenia i archiwizowania zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla przedmiotów ujętych w programie i planie studiów na Politechnice Gdańskiej (PG), zwanych dalej **kształceniem zdalnym**.
- 1.2. Procedura dotyczy kształcenia zdalnego, które może być realizowane na wszystkich kierunkach studiów i poziomach kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, w szkole doktorskiej oraz na studiach podyplomowych na PG.
- 1.3. Liczba godzin zajęć zdalnych na studiach musi być zgodna z aktualnymi regulacjami prawnymi w sprawie warunków jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
- 1.4. Zajęcia zdalne, których dotyczy procedura, mogą odbywać się w formach: przedmiotów prowadzonych częściowo lub w pełni zdalnie (nauczanie mieszane i hybrydowe).
- 1.5. Z procedury wyłącza się obowiązkowe szkolenia prowadzone, w tym: szkolenie BHP, biblioteczne, dotyczące regulaminu studiów, korzystania z systemu Moja PG oraz przygotowujące do udziału w zajęciach dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. Wykaz pojęć stosowanych w procedurze

- 2.1. **Administrator** – administrator platformy uczelnianej – Centrum Usług Informatycznych PG (CUI) lub wyznaczony przez dziekana lub dyrektora centrum dydaktycznego pracownik, któremu CUI nadało uprawnienia do otwierania kursów i zarządzania nimi w ramach kursów danej jednostki.
- 2.2. **CNE** – Centrum Nowoczesnej Edukacji
- 2.3. **Kurs na platformie eNauczanie PG** – elektroniczny kurs kształcenia, który wspiera realizowanie zajęć zdalnych i stacjonarnych.
- 2.4. **Nauczanie hybrydowe** (hybrid learning) – metoda kształcenia polegająca na łączeniu formy przekazu oferując zajęcia zarówno w formie online, jak i offline jednocześnie.
- 2.5. **Nauczanie mieszane** (blended learning, B-learning) – metoda kształcenia łącząca w sobie zajęcia prowadzone w formie zdalnej i stacjonarnej.
- 2.6. **IODO** – Inspektor Ochrony Danych Osobowych na PG – w procesie opisywanym w niniejszej procedurze bierze udział w weryfikacji zgodności zewnętrznych platform edukacyjnych i innych narzędzi informatycznych, które nauczyciel chce wykorzystać do kształcenia zdalnego,

a które przetwarzają dane osobowe uczestników, z zewnętrznymi i wewnętrznymi regulacjami prawnymi Uczelni.

- 2.7. **Kształcenie zdalne** – prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość opartych na zastosowaniu technologii komputerowych, w tym Internetu. Obejmuje formę w pełni zdalną oraz formy nauczania mieszaną i hybrydową.
- 2.8. **Koordynator ds. kształcenia zdalnego** – metodyk kształcenia na odległość bądź inny pracownik wyznaczony przez dziekana lub dyrektora, który zna formalne zalecenia uczelniane oraz zewnętrzne (np. MNiSW) związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz potrafi wskazać właściwy dla danego przedmiotu dobór typów zasobów, form multimediów i interakcji oraz metod komunikacji związanych z zajęciami prowadzonymi zdalnie.
- 2.9. **Odpowiedzialny za prowadzony przedmiot** – osoba wpisana w systemie Moja PG jako odpowiedzialna za przedmiot.
- 2.10. **Platforma eNauczanie PG** – system informatyczny z oprogramowaniem użytkowym wspomagający prowadzenie zajęć zdalnych, umożliwiający przygotowanie i udostępnianie materiałów dydaktycznych oraz asynchroniczną interakcję między uczestnikami (studentami) a osobami prowadzącymi kurs.
- 2.11. **UKZJK** – Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na PG – w procesie może zlecić przeprowadzenie lub przeprowadzić monitoring kursów.

3. Zakres działań objętych procedurą

3.1. Tworzenie i prowadzenie zajęć zdalnych

3.1.1. Wymogi formalne dla kursu na platformie eNauczanie PG, które należy spełnić przed rozpoczęciem zajęć zdalnych zostały ujęte w tabeli 1:

Tabela 1. Wymogi formalne realizowane przed rozpoczęciem zajęć zdalnych

Lp.	Wymóg	Opis
1	Zgoda na zdalną formę prowadzenia zajęć	Na wniosek dziekana lub odpowiedzialnego za przedmiot, prodziekan właściwy ds. kształcenia na wydziale, na którym prowadzony jest przedmiot, wyraża zgodę na zdalną formę prowadzenia danego przedmiotu. W przypadku ogólnouczelnianych przedmiotów humanistyczno-społecznych zgodę na zdalną formę ich prowadzenia wyraża Prorektor ds. kształcenia.
2	Wprowadzenie informacji o liczbie godzin zajęć na odległość do systemu Moja PG	Dziekanat wydziału, na którym realizowany jest przedmiot, wprowadza do systemu Moja PG informację o liczbie godzin zajęć prowadzonych na odległość. W przypadku ogólnouczelnianych przedmiotów humanistyczno-społecznych Dział Kształcenia wprowadza do portalu Moja PG informację o liczbie godzin zajęć prowadzonych na odległość.
3	Przypisanie do przedmiotu informacji o kursie	Odpowiedzialny za przedmiot przypisuje do przedmiotu w systemie Moja PG kurs z platformy eNauczanie PG. Tym samym wskazuje właściwy kurs do automatycznego zamieszczenia w karcie przedmiotu w rubryce: forma zajęć i metody nauczania.

3.1.2. Za treść merytoryczną kursu na platformie eNauczanie PG, jego zgodność z programem studiów oraz prawidłowe ustawienia techniczne, przeprowadzenie zajęć i aspekty związane z aktywnością studentów na kursie aż do chwili jego archiwizacji, odpowiada osoba odpowiedzialna za przedmiot.

3.1.3. Prowadzący kurs na platformie eNauczanie PG musi zapewnić jego uczestnikom możliwość odbycia osobistych konsultacji z odpowiedzialnym za przedmiot i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, przy czym konsultacje mogą odbywać się w siedzibie Uczelni lub w postaci komunikacji synchronicznej umożliwiającej przekaz audio i wideo. Informacja o miejscu, formie i terminie konsultacji powinna być zamieszczona jako element informacyjny kursu przypisanego do danego przedmiotu na platformie eNauczanie PG.

3.1.4. Elementy, które powinny zostać zawarte w kursie na platformie eNauczanie PG zostały ujęte w tabeli 2.

Tabela 2. Zawartość kursu na platformie eNauczanie PG

Lp.	Elementy kursu	Charakterystyka elementów
1	Elementy informacyjne o charakterze wstępnym i organizacyjnym (obowiązkowe)	W ramach wstępnych i organizacyjnych elementów wymagane są: - informacje o przedmiocie, do którego kurs jest przypisany w systemie Moja PG: nazwa, kierunek studiów, wydział, poziom kształcenia, rok i semestr studiów oraz forma zajęć zgodne z programem studiów; - informacje o odpowiedzialnym za prowadzony przedmiot oraz prowadzącym(i) przedmiot w tym adres email w domenie pg.edu.pl, terminy konsultacji oraz sposób komunikacji; - warunki zaliczenia przedmiotu (w tym kryteria oceniania), ważne terminy związane z warunkami uzyskania zaliczenia; - oświadczenia studenta o samodzielności pracy; - klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych; - informacje o rejestrowaniu i rozpowszechnianiu treści kursu oraz wizerunku nauczyciela akademickiego; - informacje o wybranym podejściu nauczyciela do polityki wykorzystania GenAI przy tworzeniu przez studenta prac podlegających ocenie; - oświadczenie studenta o zapoznaniu się z wytycznymi GenAI; - informacje o ocenach z poszczególnych aktywności (np. obecność, praca podczas zajęć, wejściówki, kolokwia), jeśli dotyczy; - wymagania związane z wykorzystywaniem dodatkowego oprogramowania i platform zewnętrznych (zasady korzystania z zewnętrznych platform i innych narzędzi informatycznych są opisane w punkcie 3.3), jeśli dotyczy.
2	Elementy związane z komunikacją z uczestnikami kursu na platformie eNauczanie PG	Elementy komunikacyjne typu: forum, webinarium, aplikacja Microsoft Teams używane lub dodawane są wg potrzeb prowadzącego przedmiot.
3	Materiały dla studentów	Materiały dydaktyczne (np. instrukcje do ćwiczeń, formatki dla studentów, zadania, materiały wspomagające wykład, linki do źródeł zewnętrznych, testy z natychmiastową informacją zwrotną bez oceny) oraz literatura do przedmiotu.
4	Elementy monitorowania i oceny efektów uczenia się	Elementy monitorujące i oceniające (np. zadania, testy) dodawane są zgodnie z warunkami zaliczenia kursu na platformie eNauczanie PG wg potrzeb prowadzącego przedmiot.

3.2. Monitoring zajęć na odległość

3.2.1. Monitoring jest wykonywany na zlecenie dziekana lub dyrektora centrum dydaktycznego, CNE bądź UKZJK, zwłaszcza w przypadku zgłaszanych zastrzeżeń co do jakości kursu na platformie eNauczanie PG lub występowania zjawisk niepożądanych.

- 3.2.3. Monitoring jest przeprowadzany przez koordynatora ds. kształcenia zdalnego lub innego pracownika wyznaczonego przez dziekana lub dyrektora centrum dydaktycznego, CNE bądź UKZJK i kończy się przygotowaniem raportu.
- 3.2.4. W zakres monitorowania kursu na platformie eNauczanie PG wchodzi weryfikacja wymogów stawianych kursom oraz sformułowanie i przekazanie odpowiedzialnemu za przedmiot zaleceń opisanych w tabeli 3.

Tabela 3. Monitoring kursu na platformie eNauczanie PG

Lp.	Wymogi i zalecenia	Opis działań w ramach monitoringu
1	Wymogi formalne	Sprawdzenie w karcie właściwego przedmiotu (w portalu Moja PG lub katalogu ECTS) przypisania godzin zajęć zdalnych i wskazania adresu kursu na platformie eNauczanie PG w rubryce: forma zajęć i metody nauczania.
2	Wymogi związane z zasobami i aktywnościami kursu na platformie eNauczanie PG	Sprawdzenie występowania w kursie na platformie eNauczanie PG elementów opisanych w tabeli 2 oraz ich jakości.
3	Inne wymogi	Sprawdzenie spełnienia innych wymogów w przypadku zaistnienia dodatkowych zaleceń wewnętrznych (np. uczelnianych, wydziałowych) lub zewnętrznych (np. MNiSW) związanych z prowadzeniem zajęć zdalnych w danym roku akademickim.
4	Zalecenia	Monitorowanie kursów powinno odbywać się minimum raz w semestrze i obejmować. – wprowadzenia koniecznych zmian formalnych i rozwiązań organizacyjnych, – wskazanie innych nieprawidłowości.

3.3. Zasady korzystania z narzędzi informatycznych

- 3.3.1. Podstawowym narzędziem informatycznym na PG jest platforma eNauczanie PG oraz aplikacja Microsoft Teams.
- 3.3.2. W przypadku korzystania z zewnętrznych platform i innych narzędzi informatycznych należy umieścić informacje o przyjętych zasadach ich wykorzystania do prowadzenia zajęć oraz odnośniki do nich na kursie do danego przedmiotu na platformie eNauczanie PG.
- 3.3.3. W przypadku gdy w ramach korzystania z zewnętrznych platform lub narzędzi IT wymagane jest przekazywanie oraz przetwarzanie danych osobowych uczestników zajęć, platforma taka oraz serwer, na których są udostępniane zasoby i aktywności, muszą spełniać wymagania zgodne z polskim prawodawstwem oraz wewnętrznymi regulacjami prawnymi Uczelni. Decyzja o możliwości korzystania z innej platformy po uzyskaniu zgody prodziekana ds. kształcenia lub dyrektora centrum dydaktycznego musi być zaaprobowana przez IODO na podstawie pozytywnej weryfikacji systemu zgodnie z **załącznikiem 1** – Ocena zgodności systemu/aplikacji z przepisami o ochronie danych osobowych. Po zaopiniowaniu dokumentu jest on przekazywany do Lokalnego Administratora Ochrony Danych.
- 3.3.4. W przypadku wykorzystania zewnętrznych platform oraz narzędzi IT na odpowiedzialnym za przedmiot spoczywa odpowiedzialność za:
 - udostępnienie narzędzia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym w szczególności autorskiego oraz licencyjnego,

- zapewnienie legalnego i bezpłatnego dostępu do narzędzia dla wszystkich uczestników,
- właściwe zabezpieczenie materiałów edukacyjnych i aktywności studentów oraz prowadzących pod kątem zewnętrznych kontroli akredytacyjnych, m. in. PKA.

3.4. Uprawnienia związane z prowadzeniem oraz udziałem w zajęciach zdalnych

3.4.1. Warunkiem prowadzenia zajęć zdalnych przez nauczyciela jest ukończenie przez niego szkolenia w zakresie tworzenia i prowadzenia zajęć zdalnych zakończonego otrzymaniem certyfikatu. Szkolenie takie jest organizowane przez CNE. Musi ono umożliwiać nauczycielowi nabycie kompetencji dotyczących:

- specyfiki nauczania zdalnego,
- przygotowania i prowadzenia zajęć zdalnych oraz sposobów oceny ich jakości,
- funkcjonalności podstawowych narzędzi informatycznych na PG oraz przykładowych aplikacji, które mogą być wykorzystywane do prowadzenia zajęć zdalnych, w tym służących do tworzenia interakcji oraz komunikacji z uczestnikami zajęć.

3.4.2. Potwierdzenie ukończenia szkolenia przez nauczyciela jest odnotowywane w CNE z ewidencją prowadzoną na wydziałach i centrach dydaktycznych.

3.4.3. Studenci w ciągu pierwszego semestru nauki na PG zobowiązani są do ukończenia szkolenia przygotowującego do udziału w zajęciach dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przed przystąpieniem do realizacji tego typu zajęć. Szkolenie takie jest udostępniane na platformie eNauczanie PG i przygotowywane przez CNE. Musi ono umożliwiać studentowi nabycie kompetencji dotyczących:

- specyfiki nauczania zdalnego,
- obowiązujących przepisów prawnych.

3.4.4. Osoba upoważniona przez dziekana wykonuje import zaliczeń studentów do systemu Moja PG.

3.4.5. Szkolenia studentów wraz z zaliczeniami są przechowywane na platformie eNauczanie przez rok.

3.5. Przeciwdziałanie naruszaniu praw autorskich i nieuprawnionemu wykorzystywaniu cudzej własności intelektualnej w treściach zajęć zdalnych

3.5.1. Osoba odpowiedzialna za przedmiot udostępniając kursu na platformie eNauczanie PG na platformie, ponoszą odpowiedzialność za treści w nim umieszczone, a w szczególności ponoszą odpowiedzialność wynikającą z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

3.5.2. Uczestnicy kursu na platformie eNauczanie PG mogą korzystać z materiałów zamieszczonych na platformie eNauczanie PG wyłącznie na użytek własny do celów osiągania efektów uczenia się zgodnie z programem studiów z zachowaniem przepisów obowiązujących ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

3.6. Archiwizacja i kopia kursu na platformie eNauczanie PG

3.6.1. Aby wykorzystać kurs w kolejnej edycji zajęć, należy wykonać jego kopię przed archiwizacją. O wykonanie kopii kursu można się też zwrócić do administratora platformy eNauczanie PG.

3.6.2. Archiwizacja kursu na platformie eNauczanie polega na zabezpieczeniu zawartości kursu po zakończeniu jego realizacji.

3.6.3. Archiwizację oraz tworzenie kopii kursów prowadzonych na platformie eNauczanie PG zapewnia CUI.

3.6.4. Archiwizacja kursu odbywa się automatycznie 30 dni po zakończeniu semestru. Osoba odpowiedzialna za przedmiot może również zarchiwizować kurs samodzielnie.

4. Opis postępowania w ramach procedury

- 4.1. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot wnioskuję do prodziekana właściwego ds. kształcenia na danym wydziale, na którym prowadzony jest przedmiot lub w przypadku szkoły doktorskiej do dyrektora, o zgodę na zdalną formę prowadzenia danego przedmiotu bądź dziekana/prodziekana ds. kształcenia/dyrektor szkoły doktorskiej zleca realizację zajęć z przedmiotu w formie zdalnej w określonym wymiarze godzinowym.
- 4.2. Dziekanat wydziału, na którym realizowany jest przedmiot, na podstawie decyzji prodziekana ds. kształcenia wprowadza do definicji przedmiotu w systemie Moja PG liczbę godzin zajęć zdalnych.
- 4.3. Administrator, na zlecenie osoby odpowiedzialnej za przedmiot, uruchamia kurs na platformie eNauczanie PG, lub osoba odpowiedzialna za przedmiot tworzy kurs samodzielnie za pośrednictwem systemu Moja PG. Nauczyciel opracowuje kurs na platformie eNauczanie PG zgodnie z wytycznymi niniejszej procedury.
- 4.4. Nauczyciel przypisuje kurs do przedmiotu w systemie Moja PG oraz wykonuje polecenie „pokaż na karcie”.
- 4.5. Nauczyciel realizuje zajęcia zdalne. Koordynator ds. kształcenia zdalnego lub inna osoba wskazana przez dziekana lub dyrektora centrum dydaktycznego, CNE, bądź UKZJK dokonuje monitoringu poprawności realizacji kursu.
- 4.6. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot może tworzyć kopię kursu, w celu wykorzystania go w kolejnej edycji zajęć lub zgłosić taką potrzebę do administratora.
- 4.7. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot może wprowadzić własne ustawienia dotyczące archiwizacji kursu.
- 4.8. CUI, wg ustawień w kursie bądź nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot, archiwizuje kurs na platformie eNauczanie PG.

5. Załączniki

- 5.1. Załącznik nr 1 – Ocena zgodności systemu/aplikacji z przepisami o ochronie danych osobowych.
- 5.2. Załącznik nr 2 – Tabela zmian wprowadzanych w procedurze nr 10.